

Pri hladnejšem vremenu se priporoča Stracchil'ova grenčica iz zelenjave vzeti. Ista segreje prijetno truplo in prepreči prehlajenje

krat grozili, da ti bo že pokazal, ima z rantami zavarovano svoje posestvo, da kure ne pridejo notri, baje z občinskim lesom. Tako se ravna v naši občini, kjer gospoda Podmenik in Genus komando peljata! Zakaj se pusti voliti ta trgovec Majcen za župana, ko ne sme nobene besede ziniti? Ako se „ta debeli“ oglasi, Majcen kar v hlače zapravi. Takšni človek paše za mežnarja k sv. Kuničadi, ne pa za župana. Glejte, kaj se vse v tej občini godi! Gospod Wouk, trgovec v Hrastniku, bi rad eno majhno hišico postavil. Občina (Podmenik!) pa zahteva, da se mora g. Wouk 3 metre od pota odmakniti; pot je za vsak paruš dosti široka in se malokdo po tej poti vozi. Od glavarstva pa je prišlo, da se mora umakniti le 1 meter od poti in da potem lahko hišico zida. Seveda je začel g. Wouk koptati in opeko pripravljati. Nakrat se čuje, da so ti ljudje zopet rekrirali in govorijo, da bode opeka preje „segnila“, predno pride dovoljenje. Vidite, tako dela naša občina! To je zabvala človeku, ki je že jako veliko za našo občino storil (zaradi ceste, zaradi lepega sadja, lepote našega kraja ima jako velike zasluge)! Ja, kakor se je v ljubljani zgodilo, da se je (čeprav malo prepozno) župana spodilo, tako bode treba tudi v nekaterih malih občinah pričeti. Drugače bodejo i tem ljudem rogovi zrasli. Vprašamo, zakaj se ni umaknil Dolinšek, ko je klet zidal, niti za eno colo? Zakaj se ni umaknil debeli Podmenik? Ta hiša stoji samo 1 meter od občinske ceste. Zakaj se ni umaknil Peter Šentjunc, ki stavi štalo pri občinski cesti; pri tej hiši bi imela največ „Gewerkschaft“ govoriti, pa nima nič zoper zidanje g. Wouka. Ta ima gozda morda svojih 50 johov, ta bi morda nicala pot danes ali pa jutri. Drugi kočarji pa lahko vse v kožo znesejo, kar imajo na onem kraju poti. Na svidenje, ta debeli! K. J.

Trbovlje. Ti, dragi „Štajerc“, si že mnogokrat kaj resničnega o našem prejšnjem županu Rošu znil. On se niti ne podetopi, da bi tebi odgovoril. Naznanim ti, kaj je ta človek vse storil, preden je šel. Iz Trbovlja je bila ena občinska cesta za faro do Hrastnika. Nobeden jo ni popravil in je bila vendar taka, da bi prišel vsak z vozom skozi. Pred 25 leti je morala železnica en „gleis“ napraviti in se je morala cesta prestavit. Gospod Loger je rekel: Mi nimamo nič zoper to; samo cesta mora biti kakor do zdaj! Danes se je ravno tako godilo. Cesto so prestavili in Roš se ni brigal, kaj delajo; cesto so vzeli in napravili pot za peš-bojo; z vozom ne pride več naprej. Vidite, tako se je delalo pod Roševo komando! Pomislite, taka industrija med Hrastnikom in Trbovljam, in no-

bene ceste! Mi te vprašamo, Roš, da nam daš odgovor, kaj si storil? Ali si morla tako nemmen ali tako nevošljiv ali tako „politiš“? Že tvoj stari bi imel cesto napraviti proti Klemkasi preč 69 leti nad železnico, a je bil zoper to in se tudi ni napravila: Ti si tudi tak; ako bi imel kakšnih 50 smrek blizu tiste ceste, smo prepričani, da bi že davno predlagal, da mora občina cesto napraviti. Mi hočemo cesto, kakor je bili poprej, drugače govorili bodedo nadalje. — Torej Rošev Mihče bo moral iti in ako Šentjunc ne bode drugačen, prijeli ga bodedo tudi v roke. Naših otrok pretepatvati ne pustimo. Svetujemo, da se pošlje Mihčeta v Rečico, tam kjer je Genus „študiral“ na boljše čase. Ako bi ne bilo župnika Fischer, bi ne bil nikoli Genus v Dolu. Tistemu župniku bodedo na večne čase hvale dolžni.

Trbovlje. Občinske volitve se vršijo v kratkem in mislimo, da se bodejo brez vsega prepira in nemira končale. Seveda zastopa tudi industrija svoje pravice; industrija ne politikuje. Mi smo prepričani, da bodejo pri volitvah vsi pametni davkoplačevalci z industrijo šli, kajti od nje živimo vsi, naj bo gruntar, krojač, mesar, oštr, pek, rudar ali kaj drugega. Hujskači narodnjaški pa naj bodejo prepričani, da v naši dolini zanje ni prostora. „Narodno“ je gospodaril Roš in njegovega gospodarstva se je pač vse naveščalo!

Iz Vurmberga pri Ptuj. Neka oseba se tem potom gospodu županu Jos. Ornič prav prisrčno za prostovoljno in bresplačno postržbo in prenočišče v hudi zadregi zahvaljuje. Hvala in dolgo življenje g. Orniču!

Središče. Joža: Pa si že ti čuu, kaj je naš narodni nadučitelj Tona kolero mejo? — Droš: Ne sem še togo čuu, pa mi ti pove, kak je bilc. — Joža: To znaš, kaj naš Tona rad na južino povobi kakšne študente? — Droš: Ja, to znam, pa tista jegova tašča rada južine pripravla, tudi tak kak Tona, samo za lakše fein kaplane! — Joža: to še ti naj pri povem, kaj je naš kaplan ustanovjo nekó društvo za puce pa za dečke. Te so znam tudi kaplana povobili to, da je tista Pepa po nekša ta prva. — Droš: Ne je Pepa prva, tista Mica pod cintorom je prva, znaš ki vsigdar tak gledj v cirki za mečnarom. Pepa je samo v odbori, pa nekše druge puce še so, ki pa so vse drugo, kak pa da bi jim rčko kaj so nedužne, tiste tam v Obrži celo. — Joža: Eh, naj bo, kak oče, jaz bom ti rojši povedo dale od tote kolere. Naš Tona ti je povobjo v gorice študente, pa nekše gospe al gospodične še so bile. Po poti v gorice pa so si tota gospoda nabrali glo-

baje. V goricah pa so si je sprazili, te pa je že ena giftna zmes bila, te pa je črez en čoa šlo gor pa dol. Za gospe še je že bilo dobro, a gospodi pa so mogli skoz hlače v rokah držati. To ti je bilo stroha pa kričaja, da so mialili kaj kolera mojo, vmrjo pa je nihče ne, te pa so znali kaj je ne kolera. — Joža: Ha, ha, te so se ednok tota naša pametna gospoda itak norih gob najela! — Toti pogovor sem čuu, ovi den na cesti, pa sem se tak smejo, kak sem koma duma od smeha dojšo. Vse akup lepo pozdravi Jakob Kajtebriga.

Severna Amerika. (Milwaukee Wis.). Cenjeni gospod Linhart! Janeza še pač „Štajerc“ vedno pika v oči. Ako ga zagleda, mu boče kar sapo zapreti. Zatoraj je sklenil, da odide spet v domovino, k Veliki nedelji, ker tam baje nihče ni naročen na „Štajerca“ (?). In tam „de on biznis tira“. Ne vem sicer, kakšen biznis, ali de kühäče na Ptuj nosa, ali de lük voza, ali de pa po božjih potih hoda, in de možnare nabija pa strela. In res, on tudi je za biznis tirati, kajti on vam je študiran mož. Absolviral je dva razreda ljudske šole pri Veliki Nedelji, govori popolnoma slovenski, (bolj po domače „ale“), razume Kranjski, sliši pa, kako drugi govore nemški, angleški in druge jezike. Toraj vidite, da za biznis tirati on je. Na lük in na kühäče de si vzeja „patent“ in svojo süho robo de oduja samo Slovincem. Toraj gorje vam, „gospod urednik in vsem naročnikom „Štajerca“, ako Janez svoj namen izvrši, potem nede Ptuj doba več lüka in ne kühäč... Janez! svetujem ti, pusti „Štajerca“ v miru in tudi druge ljudi in vedi, kdor veter seje, žanje vihar. Na svidenje! Kolektor.

Schicht Stearin-sveče
LEDA

najfinija vseh mark! Apartni, elegantni zavoji!

Ne tečejo!	Ne kadijo!
Ne dišajo!	Ne delajo saj!

Gerije s svetlim, mirtim plamenom 672

„Narodna stranka“ pred porotniki.

(izvirni dopis).

Čelje, dné 24. oktobra.

„Narodna stranka“, ki jo je urednicilo par prvških dohtarjev s pomočjo nekaterih časnikarskih začetnikov, propada na celi črti. Ali z neverjetno lažnivostjo se skuša ta stranka na površju obdržati. Laž in podlo obrekovanje ji je edino sredstvo v politični borbi. To je dokazala tudi zadnja tiskovna pravda pred celjskimi porotniki. Da pokažemo vso zanikernost te „narodne“ celjske klike in vso njeno lažnivost, poročati hočemo obširneje o tej razpravi. Evo poročilo:

Vsled obtožbe zasebnega obtožitelja g. Fr. Fridrih, veleposestnika v Mirasnu pri Petrovčah, občinskega odbornika in načelnika krajnih šolskih svetov v Petrovčah in Ljubojah, se je vršila dne 24. t. m. glavna razprava proti Vekoslavu Spindler, odgovornemu uredniku časopisov „Narodni dnevnik“ in „Narodni list“ radi pregreška zoper varnost časti po § 488. k. z. storjenega s tem, da je dal natianiti in objaviti v „Nar. dnevniku“ in „Nar. listu“ razne zlagane in obrekovalne notice proti tožitelju.

S tem je Vekoslav Spindler zasebnega obtožitelja, kakor pravi obtožnica, z naznanjenjem izmišljenih in napak zavutih dejstev po krivem obdolžil gotovih nečastnih dejanj, katerega zamorejo v javnem mnenju zaničljivega storti in ponižati.

Razlogi se navajajo v obtožnici sledeči: Meseca marca t. l. vršile so se v občini Petrovče volitve občinskega odbora. V volilnem boju stali sta si nasproti dve stranki: klerikalna, ki je do tedaj gospodarila v obč. zastopu in skušala ostati na krmilu, je postavila za kandidata tudi Fr. E. Fridriha, moža, ki je že dolgo vrsto let bil odbornik petrovške občine in ki ima v občini velik ugled in vpliv in vživa splošno spoštovanje pri občanih. Radi tega je

Železničarski štrajk na Francoskem.

Poročali smo, da so železničarji na Francoskem napravili generalni štrajk, v katerem so pa popolnoma podlegli. Naša slika kaže zgoraj ranirni kolodvor severne železnice, ki ga strahijo vojaki, ker se bojijo, da bi stavkujoči ne napravili škode. Spodaj vidimo istotako odhod brzovlaka pod vojsko asistenco.

Zahtevajte povsod „Štajerčeve“ užigalice.

Glavna zaloga: Brata Slawitsch v Ptuj.

moralo nasproti t. j. liberalni stranki biti predvsem na tem ležeče, da izpodkoplje ugled tega moža, ki je bil glava volilnega gibanja v svoji stranki.

Oglejmo si torej, kaj vse predbaca in očita obtoženec Vekoslav Spindler zasebnemu obtožitelju in kako podlo ga dolži gotovih nečastnih dejanj, da bi izpodkopal pri volilnih ugled obtožiteljev.

V navedenih člankih očita vzor-urednik (?) Spindler obtožitelju iz same strankarske strasti sledeče:

1. Fridrih je gospodarske občne koristi občine Petrovčev v mnogih slučajih grdo oškodoval; 2. Fridrih ne jemlje denarja iz občinske blagajne ponoči, kakor Korenov sin, ampak on dobi občinski denar kar pri belem dnevu v svoje roke; 3. Fridrih si je dal l. 1903 izplačati od občine kot tajnik 120 kron nagrade; 4. Fridrih gospodari v okrajnima šolskima svetoma v Petrovčah in Libojah na leto s 4000 kronami in da bi mu zmanjkalo morda drobiža, če ne bi imel tega denarja; 5. Njegova (Fridrihova) dekla je pravila da bi jim (Fridrihovim) slabo šlo, če ne bi g. Fridrih prišel h v občinskom odboru toliko zaslužil; 6. Fridrih ne plača računov za šolska drva, dasi je vdišnil za to denar; 7. Župan Koren je nakazal Fridrihu brez vedenja občinskega odbora 351 kron in ker tega deželni odbor ni dovolil, je Koren natihoma prijavil Fridriha deželnemu odboru kot občinskega tajnika in je smatrati teh 351 kron kot plačilo za tajniške posele; 8. deželni odbor je ukazal, da občinski tajnik ne sme biti občinski odbornik; 9. Ta ukaz deželnega odbora sta župan Koren in Fridrih zamolčala; 10. Ali je Koren Fridrihu zato podaril iz občinskega denarja 351 kron, da za njega agitira? 11. Fridrih bi pa zopet rad imel lov, a ne plačal. 12. Če gospod Fridrih lov dobi, naj bi ga tudi plačal.

Uvodna preiskava in zaslišanje s strani zasebnega obtožitelja ponujenih prič sta k. posameznim navedenim točkam sledeče dognali:

Obtožitelj Fr. Fridrih je ves čas, kar je bil občinski odbornik in načelnik krajnih šolskih svetov, delal za blagor občine in šole, žrtvoval veliko truda in denarja, ne da bi zahteval povračila in prihranil občini Petrovčev velike svote. Od leta 1894 naprej opravljal je Fridrih kot načelnik krajnega šolskega sveta v Libojah 11 let vso pisarijo popolnoma brezplačno, dočim je dobival njegov prednik v tajništvu letno 48 kron nagrade za to pisarijo. Že s tem je podaril Fridrih občini Petrovčev znesek 491 kron. To je potrdil kot priča zaslišani nadučitelj Košenina, Fridrihov prednik v tajništvu pri okrajnem šolskem svetu v Libojah.

Od leta 1896 naprej je Fridrih vodil 9 let tajniške posele pri krajnem šolskem svetu v Petrovčah brezplačno, njegov prednik pa je dobival letno tudi 48 kron nagrade. Tedaj je podaril vsega skupaj nad 900 kron petrovški občini v teh letih. Vse to so potrdile priče nadučitelj Košenina, Martin Lednik in Franc Ogradi, uda okrajnega šolskega sveta v Celju. Zadnje dve priči sta tudi izpovedali, da je opravljal Fridrih tajniške posele vestno in marljivo. Priča Anton Goršek, občinski tajnik v Petrovčah, izrečno potrdi, da je Fridrih opravljal tajniške posele brezplačno, dočim sta njegova prednika dobivala plačo. Razvidno je vse to iz računskih knjig krajnih šolskih svetov.

Veliko truda, zamude časa, pisarije, potov in gotovih izdatkov je imel Fridrih kot načelnik krajnega šolskega sveta s stavbo novega šolskega poslopja v Petrovčah. Vse to je natančno popisal kot priča zaslišani bivši okrajni glavar baron Apfaltern, pod čegar uradovanjem se je petrovška šola zidala.

Tudi stavbeni podjetnik Ferdinand Sologranc, ki je šolo zidal, je kot priča zaslišan potrdil, da se je Fridrih zelo trudil in se na vse mogoče načine zavzemal za prid šole. Vse to je opravljal brezplačno, kar je potrdil priča Anton Goršek.

Občina Petrovčev je sklenila prositi namestništvo da se dovolita dva nova sejma. Za to se je posebno zavzemal zasebni obtožitelj, se

vozil na svoje stroške v Gradec k namestništvu, imel nešteto krat opraviti pri okrajnem glavarstvu v Celju, dopisoval na vse strani, se zopet vozil v Gradec k referentu in konečno dosegel zaželjena sejma. Priča Anton Goršek je potrdila, da Fridrih ni v tej zadevi niti gotovih izdatkov dobil povrnjenih, še manj pa odškodnino za trud in zamudo časa.

Izmišljena in neresnična je trditve, da si je Fridrih l. 1903 dal od občine izplačati kot tajnik nagrado v znesku 120 kron in da na ta način kar pri belem dnevu jemlje denar iz občinske blagajne.

Občinski odbor petrovški je namreč s sklepom z dne 15./11 1903 sklenil soglasno izplačati Fridrihu v povrnitev gotovih izdatkov, katere je imel ob priliki šolske stavbe, dobave novih sejmov in dr. in kot nekako znamenje hvaležnosti za njegov trud in požrtvovalnost v prid občine znesek 120 kron. Ni pa res, da bi Fridrih bil kedaj občinski tajnik, in da bi kot tajnik sprejel od občine kako nagrado. Dokazano je to po imenovanem sklepu in po mnogih zaslišanih pričah.

Podla in neresnična je tudi trditve, da je Fridrih glede občinskega lova občino oškodoval. Neresničnost te trditve je dokazana po raznih sklepih občinskega odbora in po izpovedbah mnogih prič.

Podlost in neresničnost očitka v „Narodnem dnevniku“, da je zasebni obtožitelj z denarjem krajnih šolskih svetov nepravilno ravnal, ga porabil zase in računov ni plačal, je dokazana po izpovedbah o tej stvari zaslišanih prič, Martina Lednika in opata Franca Ogradija, udov krajnega šolskega sveta.

Neresnične in izmišljene so končno tudi vse nadaljnje trditve v „Narodnem dnevniku“, kar se je sodnijsko dokazalo po tozadevnih sklepih občinskega odbora in po mnogih pričah.

Obdolženec Vekoslav Spindler je v preiskavi priznal spočetka, da je bral zgoraj imenovane članke, prej ko so se natisnili, da pa dopisnika, ki mu je znan, noče imenovati. V nadaljnji preiskavi pa je zopet zavijal prvo izpovedbo in se zagovarjal da je samo članek v „Narodnem dnevniku bral onega „Narodnem listu“ pa ne. Tudi ne ve, kdo je pisal ta članek, prevzel pa je popolno odgovornost za vsebino članka v „Narodnem dnevniku“. (Kaj pa, ko bi pisal članek v „Narodnem listu“ podurednik Janko Lesničar? Kaj ne, Vekoslav? Opomba uredništva).

Razpravi predseduje deželnoosodni svetnik dr. Roehanz, prisedi ka sta dr. Wenedikter in dr. Krančič, zasebnega obtožitelja, ki je pri razpravi tudi sam navzoč, zastopata dr. Fritz Zangger in dr. Ivan Benkovič, obtoženca pa zagovarja dr. Vekoslav Kukovec.

Z obtožbo gospoda F. Fridriha se je združila tudi obtožba Korena, sina petrovškega župana, ki je tudi vložil obtožbo proti uredniku Vekoslavu Spindlerju radi zanemarjenja uredniške dolžnosti. Obtoženec mu je namreč očital, da je l. 1902 izvršil tatvino pri občinski blagajni v Petrovčah.

Obtoženec Vekoslav Spindler je ponudil v obeh slučajih po svojem zastopniku dokaz resnice za inkriminirane trditve v „Narodnem listu“ in je navedel celo vrsto prič (seveda samih narodnjakov! op. ured.), ki naj bi se zaslišale o raznih dejstvih, po katerih naj bi se doprinesel dokaz o resnici njegovih trditve v omenjenih listih.

Zagovarjal se je pri obravnavi zopet drugače kakor pri uvodni preiskavi. Priznal je danes, da je vse navedene članke pred natisom prebral in prevzame za vsebino teh člankov popolno odgovornost, dočim je preje trdil, da članka oziroma notice v „Narodnem listu“ ni pred natisom prečital in je tudi ni dal natisniti.

Porotna dvorana je natlačeno polna; kajti vodja narodne-napredne pravske stranke deželni poslanec dr. Vekoslav Kukovec kot zastopnik svojih „Leib“-časopisov je pustil skupaj zbornati vse svoje pristaše, razne „škrice“ odvetniških pisaren, trgovske uslužbence pri prvaških trgovinah, nedoletne fantičke, sploh vse, kar po Celju in v bližnji okolici pravskega leze in gré. (Zakaj neki to? Ob sebi razumljivo, v svojo zaslabo! Op. uredništva).

Po zaslišanju prič in po raznih spisih, ki

so se pri obravnavi prečitali, je dognano: Očitek, da gospod Fridrih ne plača računov za šolska drva, da si je vzdignil za to denar, je popolnoma neutemeljen. Da je nakazal župan Koren Fridrihu brez vedenja občinskega odbora 351 kron in da je Koren natihoma prijavil Fridriha deželnemu odboru kot občinskega tajnika in da je smatrati ta denar gospodu Fridrihu kot plačilo za tajniške posele, za vse to ni doprinesel obtoženec niti najmanjšega dokaza resnice. Vse te trditve so se izkazale kot izmišljene. Kar se tiče očitka v „Narodnem listu“, da je gospod Fridrih gospodarske koristi občine v mnogih slučajih grdo oškodoval, so nasprotno skraj vse priče razun nadučitelja Slanca potrdile, da se je gosp. Fridrih mnogo trudil v blagor gospodarskih koristi petrovške občine, tako n. pr. pri stavbi nove šole v Petrovčah, pri dobavi novih sejmov, kot načelnik krajnih šolskih svetov v Petrovčah in Libojah, pri katerih je sam 20 let brezplačno opravljal tajniške posele.

Njegovi nasprotniki, zlasti dr. Vekoslav Kukovec in njegova stranka so se na vse moči potrudili, da bi osmešili zasluge g. Fridriha. Tudi za ta očitek ni doprinesel obtoženec dokaza resnice.

Vklub jasnemu stvarnemu položaju pa so porotniki na njih stavljena vprašanja zanikali in veled tega je ušel urednik Spindler toli zasluženi kazni.

Če se vprašamo, zakaj neki je bil Spindler oproščen od obtožbe, moramo le pomisliti, kako moške so sedeli na porotniških klopeh. Seveda večina pristahev narodne-napredne stranke, t. j. Kukorčeve stranke. Če to pomislimo in prevdarjamo, potem nam je vse umljivo. Pri tej obravnavi so bili kot porotniki izzrebani sledeči: Johan Gajšek, dr. Jožef Kolšek, Andrej Frece, Johan Konečnik, Luka Eokač, Anton Stergar, Boštjan Selišek, Karol Košenina, Adolf List, Vincenc Žurman, Luka Putan, Karol Vanič.

NB. Spindler je bil pred tukajšnjo poroto oproščen. Razlogi za oprostitev sledijo. Srečala je sedela na porotnih klopeh večina narodnjakov. Dokazal Spindler ni nobene svojih trditve!

Sinova srbskega kralja.

Srbski prestolonaslednik Aleksander je baje smrti novonarano na tifusu zbolel. Njegova smrt bi napravila veliko zmešnjav, ker bi postal potcem zopet prisojeni

Jurček prestolonaslednik. Naša slika kaže Jurja na levi, Aleksandra pa na desni strani.

Luigi Luccheni.

Poročali smo že v telegramu zadnje številke, da se je Luigi Luccheni v ječi obesil. Ko so prišli čuvaji, našli so ga že mrtvega. Kakor znano, je bil ta morilec naše

Luigi Luccheni

cesarice Elizabete v dosmrtuo ječo obsojen. V ječi je pričel divjati in noreti. Zdej je napravil sam svojemu prokletemu življenju konec.